

Saksframlegg til

Styret for Sykehuset i Vestfold HF

Møtedato: 13.09.2023

Saksnr: 68/23

Sakstype: Beslutning

Saksid: 23/00836-11

Saksbehandler: Roger Gjennestad

Rapportering per august 2023

Vedlegg: ingen

Hensikten med saken:

Helse Sør-Østs oppdrag og bestilling til SiV inneholder mange mål og oppgaver. HSØ fokuserer for 2023 på enkelte av dem, og disse følges opp månedlig og legges til grunn for rapporteringen i styremøtene.

I tillegg kommenteres det overordnet i eget avsnitt på manglende resultatoppnåelse og – utvikling både i Medisinsk klinikk og i Kirurgisk klinikk, herunder også på tiltaksplanene som de to klinikkene har orientert styret ved to anledninger i 2023.

Forslag til vedtak:

1. Styret tar rapporteringen for august til etterretning.
2. Styret er bekymret for pasientsikkerhet og kvalitet knyttet til lange ventetider og fristbrudd innenfor de fagområdene som skiller seg ut. Styret ber om tiltak for å bringe ventetider og fristbrudd i tråd med Oppdrag og bestilling 2023.
3. Styret er bekymret for den økonomiske utviklingen og forutsetter at foretaket oppnår en utgangsfart i 2023 i tråd med forutsetningene i økonomisk langtidsplan 2024-2027.

Tønsberg, 11. september 2023

Stein Kinserdal
administrerende direktør

Fakta grunnlag:

Sommerferieavvikling krever god planlegging, og pasientsikkerhet og kvalitet er avhengig av tilgang på og opplæring av vikarer. Det er i år ikke meldt om utilsiktede hendelser. En kort oppsummering av sommerferieavviklingen er:

- Føde/barsel melder om at det har vært hektisk grunnet mange fødsler: «En del meldte avvik knyttet til samtidighetskonflikter, men ingen alvorlige hendelser»
- Forebyggende tiltak for å fylle opp alle vakter med enkelte administrative ordninger, bl.a. på føde/barsel
- Utfordringer med LIS-vaktlinje i Medisinsk klinikk
- I samarbeid med arrangører og kommunehelsetjenestene har det vært forebyggende aktivitet ved de større arrangementene i Vestfold og Telemark
- Mange steder i sykehuset har medarbeiderne lagt ned stor innsats og utvist fleksibilitet.

Aktivitet

Aktiviteten innenfor Klinikk for psykisk helse og avhengighet er samlet hittil i år, omtrent som budsjettert. Som det framgår av tabellene nedenfor, har det vært noe lavere aktivitet i sommerperioden juni-august. Aktiviteten innenfor BUP holder seg godt, mens VOP har hatt noen utfordringer. Det forventes at aktiviteten vil komme på plass meget raskt. Det er helt nødvendig at PHV-/TSB-aktiviteten er på budsjett eller bedre, for at ventetidene ikke skal øke.

Antall episoder	Januar - mai		
	Faktisk	Budsjett	Avvik
VOP	30 987	30 986	1
BUP	19 461	18 589	872
TSB	9 275	9 213	62
SUM	59 723	58 788	935

Antall poeng	Januar - mai		
	Faktisk	Budsjett	Avvik
VOP	6 078	6 129	-51
BUP	6 775	6 451	324
TSB	1 558	1 532	26
SUM	14 411	14 112	299

Antall episoder	Juni - august		
	Faktisk	Budsjett	Avvik
VOP	15 490	15 994	-504
BUP	7 997	8 436	-439
TSB	4 808	4 887	-79
SUM	28 295	29 317	-1 022

Antall poeng	Juni - august		
	Faktisk	Budsjett	Avvik
VOP	3 044	3 169	-125
BUP	2 730	2 928	-198
TSB	766	804	-38
SUM	6 540	6 901	-361

Antall episoder	Januar - august		
	Faktisk	Budsjett	Avvik
VOP	46 477	46 980	-503
BUP	27 458	27 025	433
TSB	14 083	14 100	-17
SUM	88 018	88 105	-87

Antall poeng	Januar - august		
	Faktisk	Budsjett	Avvik
VOP	9 122	9 299	-177
BUP	9 505	9 378	127
TSB	2 324	2 336	-12
SUM	20 951	21 013	-62

Den somatiske aktiviteten i klinikkene Medisin og Kirurgi, har vært mer ustabil i forhold til budsjett. Etter at aktiviteten i juni og juli var tett på budsjettet, var aktiviteten i de to klinikkene i august igjen et stykke fra budsjett, slik det framgår av tabellen nedenfor. Det ga færre pasienter et tilbud enn budsjettert, og det utgjorde to tredjedeler av det

negativ budsjettavviket i disse klinikkene i august isolert. Det er nærmere omtalt seinere i saken. Aktiviteten er delvis definert av antall Ø-hjelps-pasienter, men særlig poliklinisk aktivitet er kun avhengig av hvilken kapasitet sykehuset til enhver tid utvikler. Det arbeides fortløpende med å øke kapasiteten.

Også for somatikken er det slik at aktiviteten må minst være på budsjettert nivå for at ventetidene ikke skal øke. Samlet for SiV er det 10% flere henvisninger hittil i år enn i fjor (som var 10% flere enn i 2019).

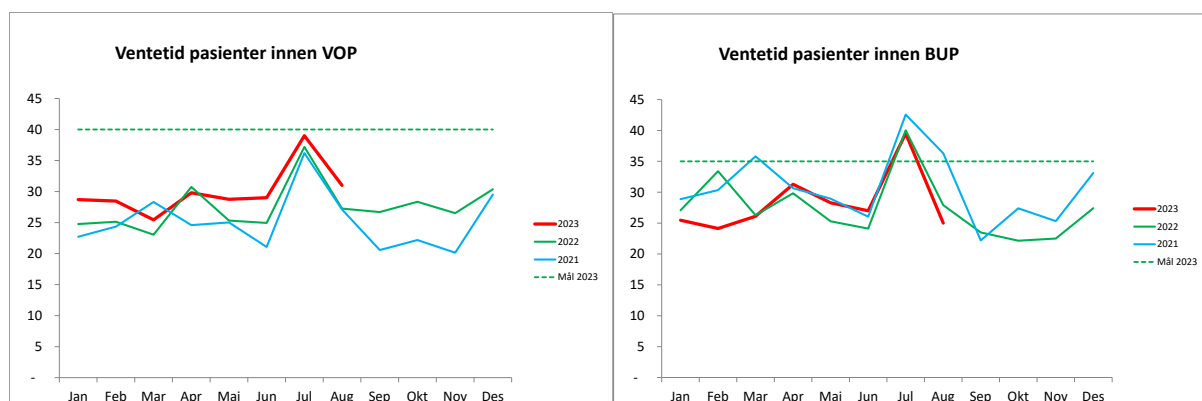
Opphold

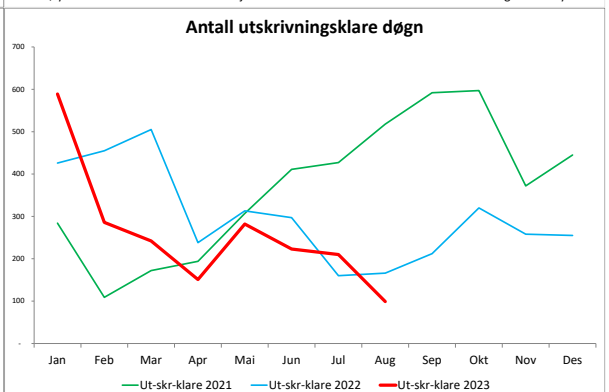
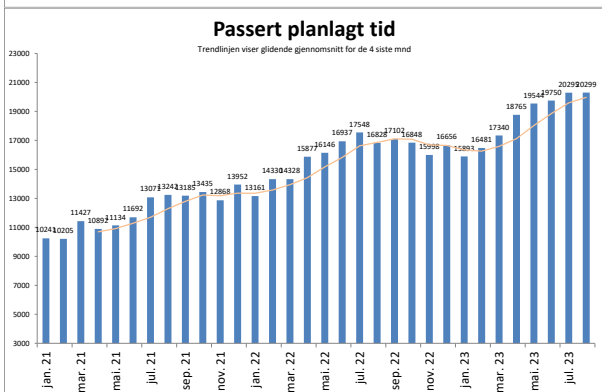
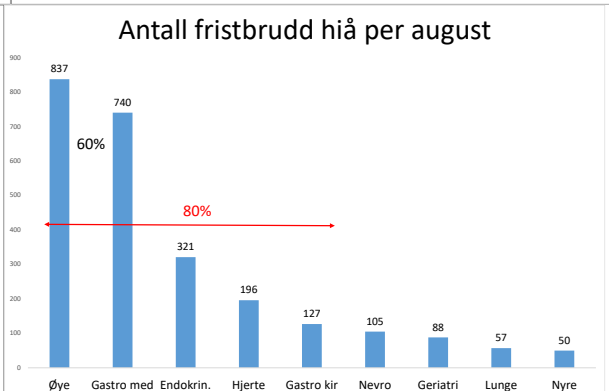
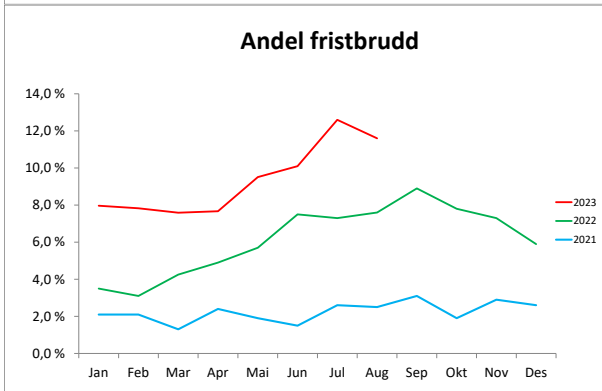
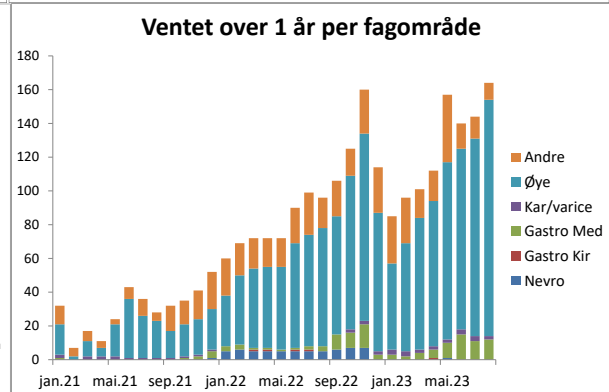
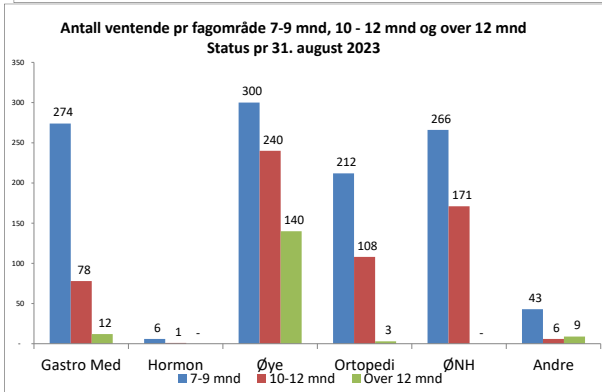
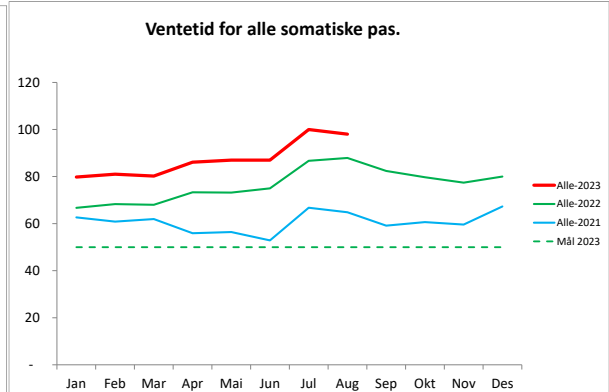
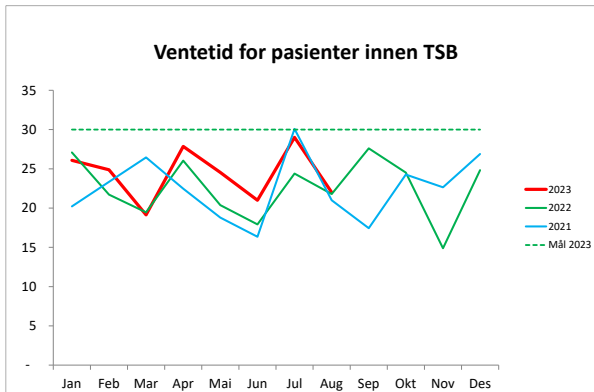
Enhet	August			Hittil		
	Resultat	Plantall	Avvik	Resultat hittil	Plantall hittil	Avvik
Aktivitet fra: August						
Heldøgn	1 418	1 452	-34	11 150	10 911	239
Dag	975	1 163	-188	7 858	8 832	-974
Polikliniske konsultasjoner	11 437	13 015	-1 578	87 660	94 613	-6 953
Sum Klinikk Kirurgi	13 830	15 630	-1 800	106 668	114 356	-7 688
Aktivitet fra: August						
Heldøgn	1 897	1 760	137	13 825	13 874	-49
Dag	1 784	1 858	-74	14 046	13 784	262
Polikliniske konsultasjoner	8 903	9 228	-325	68 586	74 160	-5 574
Sum Klinikk Medisin	12 584	12 846	-262	96 457	101 818	-5 361

Kvalitetsindikatorer

Ventetidene i psykisk helsevern og avhengighet er stabile under målsetning for 2022. I Oppdrag og bestilling for 2023 framgår det at ventetiden ikke skal øke sammenlignet med 2022, og på sikt ligge under de stiplede linjene i grafen nedenfor.

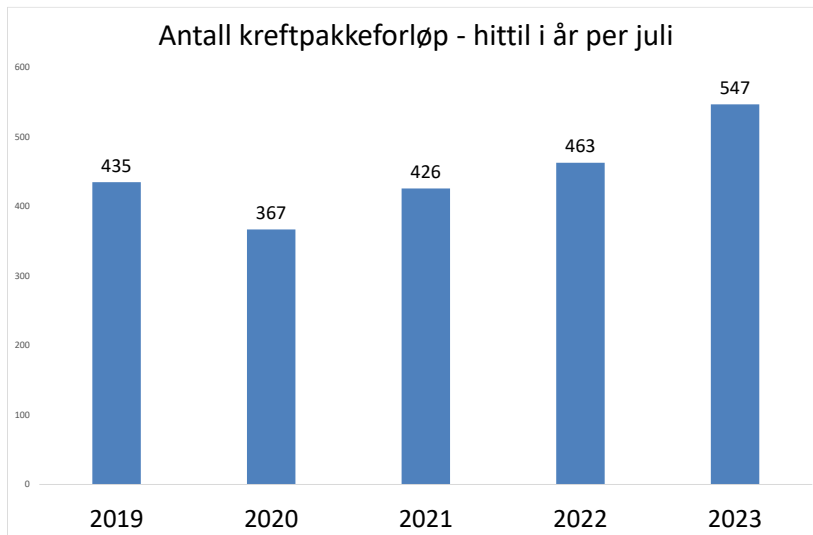
Ventetidene i somatikken har økt også i sommer, men ventetidene må reduseres for Sykehuset i Vestfold skal innfri kravet om at de ikke skal øke sammenlignet med 2022. Som nevnt over er den polikliniske kapasiteten økt, men økningen har ikke vært tilstrekkelig for å redusere verken ventetid, ventelister eller fristbrudd.

Kreftpakkeforløp

Grunnet tekniske utfordringer utenfor SiVs kontroll, er nasjonale tall for kreftpakkeforløpene i 2023 ennå ikke tilgjengelig. Grafene nedenfor er basert på SiVs egne uttrekk som i prinsippet skal være identiske med de nasjonale statistikkene. Tallene nedenfor gjelder for juli hittil i år.

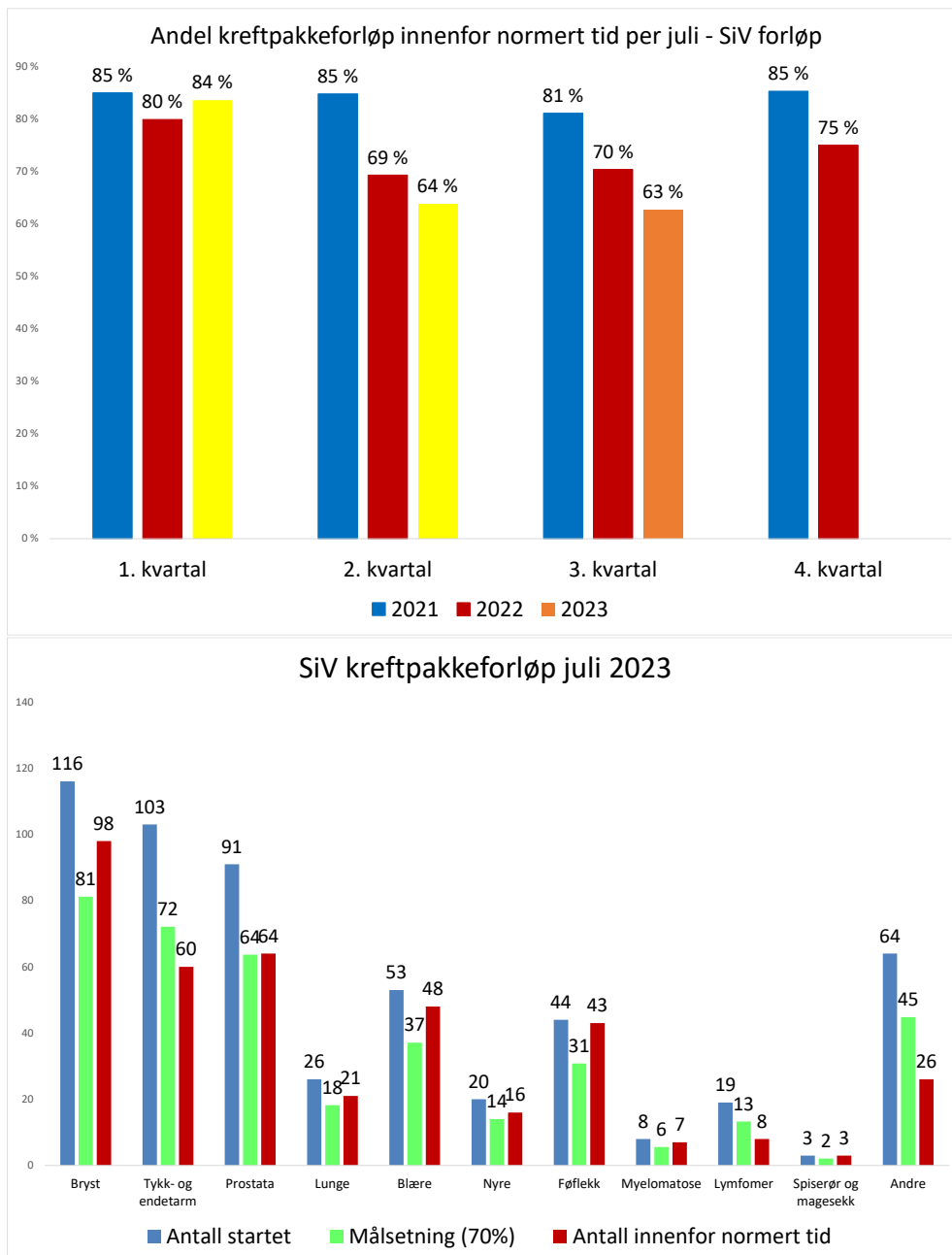
Antall kreftpakkeforløp fortsetter å holde seg høyt og er nå 84 flere enn fjoråret som da var det høyeste siden denne type måling startet.

Selv med mange forløp i 1. kvartal var det en høy andel som ble avsluttet innen normert tid. Det er vanligvis større utfordringer i annet kvartal, så også i år. Gjennom sommeren har foretaket ikke ligget over kravet om at 70% av forløpene skal være ferdig innen normert tid. Samlet for året er SiV imidlertid fortsatt over kravet; 72% av alle påbegynte kreftpakkeforløp har blitt ferdige innen normert tid. Det nederste søylediagrammet nedenfor, viser det enkelte forløp.

Når den røde søylen er høyere enn den grønne, er andelen bedre enn kravet på 70%. Det framgår at det er to forløp som ikke innfrir kravet; Tykk-/endetarm og Lymfom. Utfordringene knyttet til Lymfom knytter seg i stor grad til svartider fra OUS. Tykk- og endetarm knytter seg til vår egen ventetid på skopier.

Manglende samsvar mellom behov og kapasitet, gjør at SiV nå er inne i en periode med lang ventetid både for kreftpasienter og for skopipasienter generelt. Det er gjort tiltak slik at kapasiteten skal øke etter sommeren. Det må fortsatt gjøres nøye prioritering av pasientene, og det er fortsatt mange fristbruddpasienter som meldes til HELFO.

De siste månedene har det også vært en negativ utvikling på øvrige kreftformer. Den utviklingen er både overraskende og stor. Det undersøkes nå om rapporteringen er riktig. Hvis den stemmer vil det bli en utvidet analyse av hvilke kreftformer dette gjelder.

Sykefravær og utvikling av månedsverk

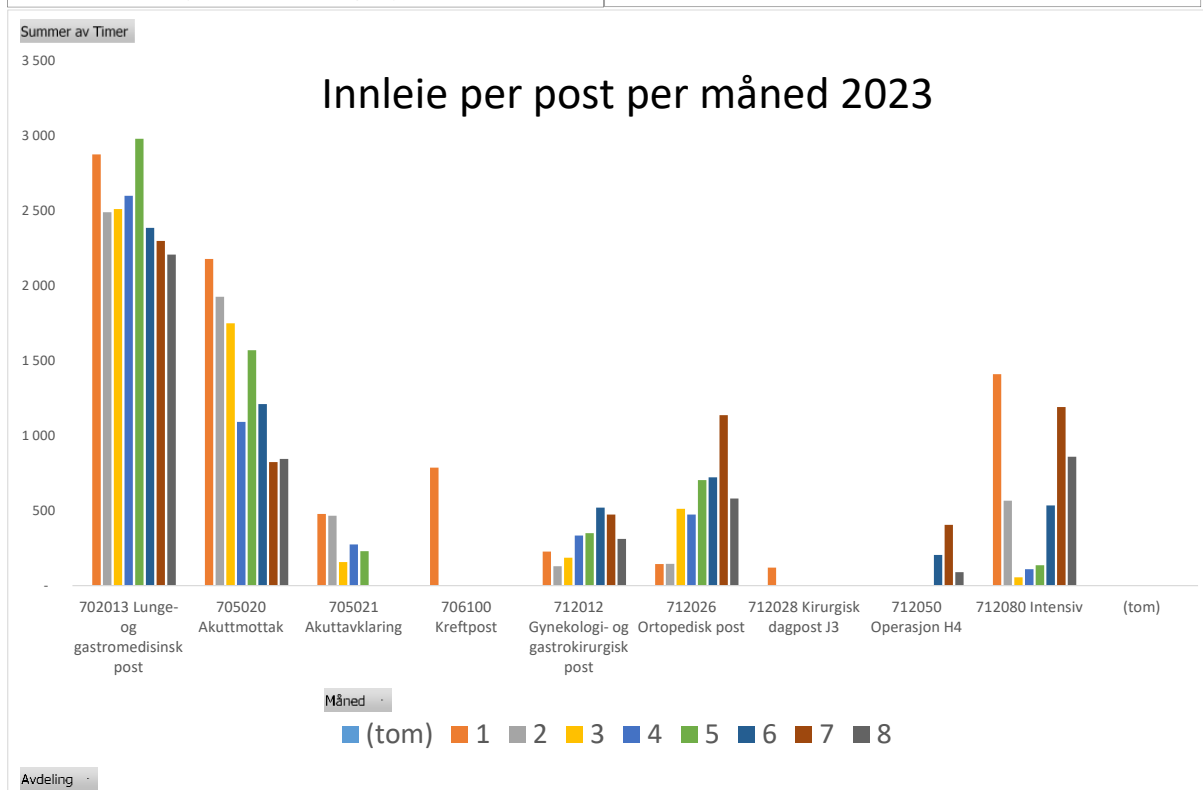
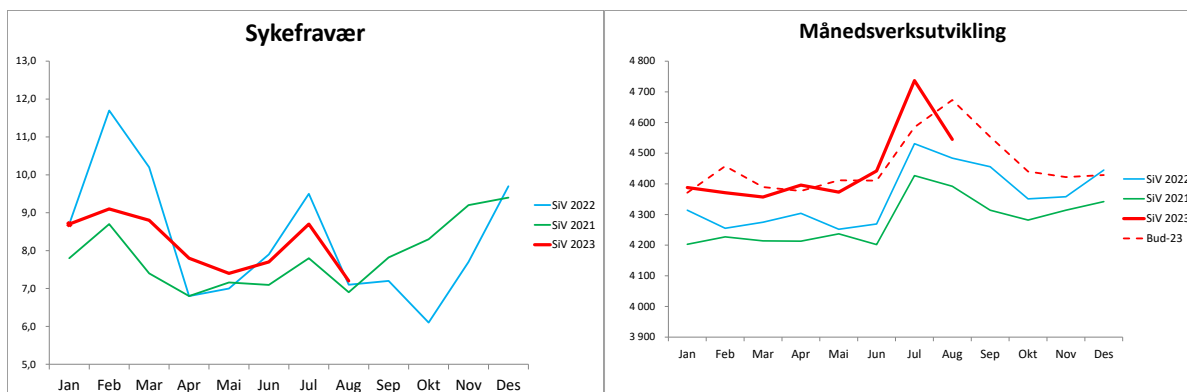
Sykefraværssammenligningen består bare av tiden etter pandemien. Sykefraværet er på vei ned men noe høyere enn tiden før pandemien. Gjennomsnittlig sykefravær for SiV så langt i år ligger en drøy prosent høyere enn samme periode for årene 2015-2019.

Årsverksgrafene viser den relativt store økningen i antall månedsverk sammenlignet med tidligere år, samtidig som antallet er marginalt lavere enn budsjett hittil i år, selv om antallet er noe høyere i januar, april og juli. I disse tallene inngår ikke innleieårsverkene. Regnes disse inn, har SiV brukt flere månedsverk enn budsjettet. SiV har brukt 24,5 mill kr mer på innleie enn budsjettet.

Nivået på innleie er på vei nedover, slik det framgår av søylediagrammet nedenfor. Fra september skal det generelt ikke være innleie. Det er likevel to seksjoner hvor det

fortsatt er utfordringer. Lunge-/gastroposten vil fortsatt ha behov for å innleie på et relativt høyt nivå, men Akuttmottaket skal avvikle i løpet av september/oktober.

(Manglende samsvar mellom budsjett og faktisk i juli og august skyldes ny praksis for registrering av ferievikarer som gjør at lønnen blir registrert tidligere sammenlignet med tidligere år.)

Bærekraftig økonomisk utvikling

Gjennom sommeren ble det klart at Medisinsk klinikk og Kirurgisk klinikk er på vei mot vesentlig større negative budsjettavvik. Også øvrige klinikker hadde en dårligere utvikling i juni og juli enn forventet og forutsatt i lederavtaler og handlingsplaner. Per juli rapporterte derfor SiV et estimert underskudd på 100 mill kr for 2023.

Tabellen nedenfor viser budsjettavvik per måned for Medisinsk klinikk og Kirurgisk klinikk på den ene linja og de øvrige klinikkene på den andre. Fra et håndterbart avvik per mai, hvor klinikkjefene i Medisinsk klinikk og Kirurgisk klinikk i styremøte i juni, meldte at de arbeidet for balanse i 2023, viser tallene per juli at samlet avvik har vokst til 78,7 mill kr,

hvorav de øvrige klinikkene hadde et negativt avvik på snaue 11 mill kr i juni og juli til sammen.

Det er ikke tilfelle for Medisinsk klinikk og Kirurgisk klinikk. Disse klinikkene fortsetter med negative budsjettavvik på samme nivå, og har nå til sammen et negativt budsjettavvik på 96 mill kr.

Men de øvrige klinikkene er «tilbake på sporet» og samtlige hadde et positivt budsjettavvik i august isolert. Endringen fra juni/juli til august skyldes bl.a. at det er flere årsverk i juli og færre i august.

	Mai hiå	Juni iso	Juli iso	Juli hiå	Aug iso	Aug hiå
Med-Kir	-51,6	-13,0	-16,6	-81,2	-14,6	-95,8
KPA-KFMR-KMD-SD-Preh.	13,4	-5,7	-5,2	2,5	7,5	10,0
SUM	-38,2	-18,7	-21,8	-78,7	-7,1	-85,8
			Jun/Jul:	-40,5	Jun/Jul/Aug:	-47,6

Utfordringene knyttet til fritt behandlingsvalg (FBV) og HELFO-fristbrudd er i endring. FBV blir stadig mindre og vil mest sannsynlig være helt nede på null ved inngangen til 2024. Hittil i år er kostnaden 25,7 mill kr og i august isolert 2,4 mill kr.

Fristbruddene, slik det framgår tidligere i saken, holder seg på et høyt nivå og sykehuset betaler fortsatt «millioner av kroner» i måneden til eksterne leverandører for at de behandler pasienter fra vår venteliste. Kostnader for HELFO-fristbrudd er 15 mill kr hittil i år. Det kan sammenlignes med 2,7 mill kr for hele fjoråret. I det reviderte budsjettet er det som nevnt over satt av 20 mill kr i tillegg til det opprinnelige budsjettet på 7 mill kr til FBV og HELFO-fristbrudd. I estimatet på -100 mill kr er det tatt høyde for en total kostnad på 47 mill kr. Påløpt per august er det 41 mill kr.

Totalt for foretaket opprettholdes estimatet på et underskudd på 100 mill kr for året totalt. Det er 100 mill kr dårligere enn det reviderte resultatmålet. Estimaten forutsetter at selve sykehusdriften forbedres mot slutten av året. Det er knyttet risiko til dette, bl.a. pga. manglende gjennomføring og resultater av tiltaksplanene i Medisinsk klinikk og Kirurgisk klinikk – se siste avsnitt i denne saken nedenfor.

Administrerende direktør understreker både at det er en forutsetning for den økonomiske langtidsplanen som legges fram sak 69/23 i dette styremøte, at Medisinsk klinikk og Kirurgisk klinikk har en «utgangsfart» i 2023 og dermed en «inngangsfart» i 2024, slik som resten av organisasjonen ser ut til å innfri, og som er i tråd med deres budsjett.

Rapportering på tiltaksplanene for Medisinsk klinikk og Kirurgisk klinikk (Planene er gjengitt nederst i denne saken)

Som del av arbeidet for at Medisinsk klinikk og Kirurgisk klinikk i løpet av 2023 skulle ha en «utgangsfart» i samsvar med budsjett, ga Styret aksept for de to klinikkene måtte bruke 2023 til å gjennomføre tiltak som ved årets slutt skulle innebære at de drev i samsvar med budsjettforutsetningene. Midler disse klinikkene fikk ekstra tilført ble begrunnet i fortsatte pandemi- og innflyttingsutfordringer ved utgangen av 2022. Styret ga derfor aksept for at Medisinsk klinikk i 2023 i tillegg ble tilført 69 mill kr og Kirurgisk klinikk tilsvarende ble tilført 40 mill kr. Forutsetningene for dette var at det skulle utarbeides klinikkvise tiltaksplaner for hver av klinikkens arbeid med å løse budsjettutfordringene, og samtidig sørge for at lederavtalene ble innfridd, herunder at det blir levert på budsjett, aktivitet osv.

Klinikkene har betydelige utfordringer med å innfri tiltaksplanene. For Medisinsk klinikk er det bare deler av tiltak 3 som så langt har gitt effekt. Kirurgisk klinikk har fått til noe mer, men av den samlede ambisjonen per august på 85 mill kr, er kun ca. en tredjedel gjennomført. Medisinsk klinikk arbeider fortsatt med tiltakene med en ambisjon at månedseffekten særlig på de to første tiltakene, skal være oppnådd innen året er omme.

Det at klinikken ikke har gjennomført disse tiltakene, er bare en del av den økonomiske utfordringen disse klinikkene har. Det er en rekke områder i begge klinikker som har store negative budsjettavvik. Til sammen har klinikkene som nevnt 96 mill kr i negativ budsjettavvik hittil i år. Det kommer i tillegg til de omtalte 109 mill kr (hhv. 69 mill kr (MK) og 40 mill kr (KK)) som er omtalt to avsnitt foran i saken, tilsvarende 73 mill kr hittil i år.

Arbeidet mot budsjettbalanse pågår slik at forutsetningen i den økonomiske langtidsplanen om at utgangsfarten i klinikken er i tråd med deres opprinnelige budsjett, skal oppfylles. Det er fortsatt store kostnader knyttet til innleie, overtid og vakans. Disse forutsettes at skal ned til budsjettert nivå innen utgangen av året, men reduseres ikke rask nok til at klinikkene nærmer seg balanse. I august hadde klinikkene et samlet negativt avvik 14,6 mill kr. Av dette utgjorde aktiviteten 9,2 mill kr – til tross for at klinikkene har flere årsverk inne enn det budsjettet forutsetter.

Nr.	Beskrivelse	Tidspunkt	Beløp per mnd	Helårseffekt 2023	Oppfølging	Oppfølging av risiko
1	Endring i operasjonskapasitet <u>Gastro</u> <u>Uro</u> <u>Ortopedi</u>	01.01.23	0,46 MOK	5,5 MOK	Ukentlige driftsmøter på operasjonsenhetene Månedlige oppfølgingsmøter Måles i operasjonsappen	Sykefravær – korttid Rekrutteringsutfordringer Følger opp urologi spesielt. Lavere indeks – tiltak koding
2	Effektivisering – øker antall inngrep pr dag	01.01.23	0,12 MOK	1,5 MOK	Ukentlige driftsmøter på operasjonsenhetene Månedlige oppfølgingsmøter Måles i operasjonsappen	Sykefravær – korttid Rekrutteringsutfordringer
3	Poliklinikkprosjektet Øke antallet polikliniske konsultasjoner per dag/uke/år og per behandler. Inntekter i hht budsjett	01.02.23	1 MOK	12 MOK	Tavlemøter ukentlig på poliklinikk Driftsmøter lokalt Månedsoppfølging i lederlinje Måles i poliklinikkappen	Sykefravær – korttid Rekrutteringsutfordringer Kontinuerer arbeid i prosjekt Ansatt ortoptist fra august Airview innføres ØNH
4	Avvikle vikarbyrå innleie sengeposter	01.04.23	0,8 MOK	7 MOK	Tett oppfølging ift rekruttering Driftsmøter lokalt Månedsoppfølging i lederlinje	Sykefravær – korttid Rekrutteringsutfordringer Iverksetter eget sengepostprosjekt
5	Redusere vikarbyrå innleie intensiv	01.03.23	1,3 MOK	13 MOK	Følge opp ferieavvikling	Avhengig av beredskapssituasjon Rekruttering og bibehold
6	Redusere merforbruk variabel lønn intensiv	01.02.23	0,6 MOK	7 MOK	Nye bemanningsplaner Opptrapping av kapasitet	Avhengig av beredskapssituasjon Rekruttering
7	Redusere overtid og ekstrahjelp sykepleie	01.04.23	1,5 MOK	12 MOK	Driftsmøter lokalt; dvs godt samarbeid mellom leger og sykepleiere	Sykefravær – korttid Rekrutteringsutfordringer
8	Redusere variabel lønn anesthesi/operasjon	01.04.23	0,5 MOK	4,5 MOK	Månedsoppfølging i lederlinje	Rekruttering og bibehold Utfordringer med utdanningsstillinger/pukkelkost

Nr.	Beskrivelse	Tidspunkt	Beløp per mnd	Helårseffekt	Oppfølging
1	Redusere innleie	1/4-23	2 mill	30 mill	
2	Tiltaksplan akuttsenter	1/1-23	2 mill	20mill	
3	Rett poliklinisk budsjett	1/4-23	1,5 mill	18 mill	
4	Bemanne opp sengeposter pga høy pasienttilgang (økt antall senger)	1/1-23	2 mill	20 mill	
5	Kontinuerlig forbedring	1/8-23	1 mill	12 mill	

Regnskap august 2023	Hittil Faktisk	Hittil Budsjett	Avvik
Basistilskudd	-2 928 579	-2 910 585	17 994
ISF inntekter, egen region	-826 058	-838 598	-12 540
ISF inntekter, gjester	-60 220	-60 462	-242
Polikliniske inntekter	-328 866	-328 648	218
Øremerkede tilskudd	-29 850	-20 371	9 479
Andre inntekter	-142 317	-133 205	9 112
DRIFTSINNEKTER	-4 315 890	-4 291 869	24 021
LØNNSKOSTNADER	2 632 712	2 619 055	-13 657
Varekostnad	1 011 371	967 011	-44 360
Andre driftskostnader	501 876	480 845	-21 031
DRIFTSKOSTNADER	4 145 959	4 066 911	-79 048
Finans	33 541	37 848	4 307
Avskrivninger	188 511	187 110	-1 401
RESULTAT	52 121	0	-52 121